

Raport z debaty społecznej „Rewitalizacja w gminie Nasielsk”

W dniu 27 lipca w Nasielskim Domu Kultury odbyła się debata społeczna „Rewitalizacja w gminie Nasielsk”. Burmistrz Nasielska zaprosił mieszkańców gminy do dyskusji na temat procesu rewitalizacji, podkreślając iż tworzony Gminny Program Rewitalizacji jako dokument strategiczny będzie wyznaczał kierunki działań na rzecz rewitalizacji. Podkreślił, iż najważniejszym elementem w osiągnięciu pozytywnych efektów i skutecznej realizacji działań są wymagania i potrzeby mieszkańców. W programie debaty społecznej znalazły się:

- Rewitalizacja – definicja i założenia,
- Omówienie założeń Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Nasielsk” oraz propozycji projektów rewitalizacyjnych
- Dyskusja
- Poczęstunek
- Podsumowanie i wnioski.

Debata rozpoczęła się o godzinie 17.00. Pierwsza jej godzina poświęcona została na zagadnienia edukacyjno-informacyjne. Do 19.30 trwała dyskusja mieszkańców. W części edukacyjnej spotkania przedstawiono mieszkańcom najważniejsze zagadnienia dotyczące procesu rewitalizacji. Dokonano zatem zdefiniowania pojęcia „rewitalizacja” oraz „Gminny Program Rewitalizacji”. Zaprezentowano również najważniejsze założenia dotyczące wytyczania obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji. W ramach części informacyjnej omawiano przebieg dotychczasowych konsultacji i mechanizmów włączania mieszkańców w proces planowania procesu rewitalizacji. Zaprezentowano również przygotowane przez gminę projekty, zachęcając do ich oceny oraz zgłaszania własnych rozwiązań i propozycji projektów do realizacji.

Debatę prowadził Burmistrz, odpowiadając na pytania i wskazując rozwiązania. W kwestiach merytorycznych wspierał go ekspert zewnętrzny współtworzący dokument. Zagadnienia poruszane w czasie debaty można podzielić na kilka grup.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

1. W ramach dyskusji mieszkańcy zwrócili uwagę na następujące zagadnienia dotyczące Gminnego Programu Rewitalizacji:
 - zmiana nomenklatury z określenia „obszar zdegradowany” (kojarzący się mieszkańcom zbyt pejoratywnie) na „obszar niedoinwestowany”. Burmistrz

wyjaśnił, iż co do zasady proponowana nazwa jest słuszna, bowiem zidentyfikowane problemy społeczne w znacznej mierze wynikają ze zbyt małych nakładów finansowych, ale Gmina obowiązana jest do używania nomenklatury wynikającej z ustawy o rewitalizacji.

- objęcie działaniami rewitalizacyjnymi zbyt małego w stosunku do potrzeb obszaru – jeden z mieszkańców zwrócił uwagę, iż przy możliwościach ustalonych przez ustawodawcę objęcia obszaru zajmującego 20% powierzchni gminy oraz 30% ludności gminy, zasadne byłoby rozszerzenie działań na inne tereny. Wyjaśnione zostało, iż u podstaw wyznaczenia obszaru w obecnym kształcie leżała funkcjonalność obszaru oraz kumulacja negatywnych wskaźników. Burmistrz podkreślił, iż na obszarze – mimo niewielkiej jego powierzchni – mieszka prawie 30% mieszkańców gminy. Wskazał, iż jest to dodatkowy element szczególnego nawarstwienia się problemów w tym obszarze.
 - na terenie miasta oraz wyznaczonego obszaru brakuje miejsca na podjęcie inwestycji, zwłaszcza sportowych, spełniających w pełni oczekiwania mieszkańców. Zwrócono uwagę, iż zbyt ograniczony jest teren na podejmowanie inwestycji całościowych i stworzenie jednego miejsca aktywności sportowej – brak jednego punktu, w którym mieszkańcy znaleźliby możliwość realizacji swoich potrzeb, a dla gminy – możliwości kształtowania właściwych postaw. Obecne zagospodarowanie centrum miasta wynikające z popełnianych przez wiele lat błędów powoduje, iż inwestycje znajdują się w różnych częściach miasta – i chociaż w całości dają spójną ofertę, to jednak sprawiają wrażenie nieprzemyślanych.
2. Zagadnienia dotyczące wniosków z wcześniejszych etapów konsultacji – jednym z wniosków zgłoszonych przez nasielską młodzież było stworzenie w Nasielsku takich warunków, które pozwoliły na wybudowanie w nim restauracji McDonald's. Propozycja ta wzbudziła sprzeciw jednego z mieszkańców, który uznał, iż ten element nie współgra z celem rewitalizacji w postaci kształtowania właściwych postaw prozdrowotnych. Uczestnicy spotkania stwierdzili jednakże, iż nie należy tak kategorycznie podchodzić do tego zagadnienia, skupiając się na stworzeniu dobrych warunków życia oraz stworzeniu możliwości, w których mieszkańcy będą mogli mieć wybór. Pojawiło się hasło: „DAJMY WYBÓR” – STWÓRZMY TAKIE WARUNKI,

ABY MIESZKAŃCY MIELI MOZLIWOŚĆ WYBORU FORMY ZASPOKOJENIA SWOICH POTRZEB.

3. Problemy z zagospodarowaniem przestrzennym obszaru zdegradowanego, w tym:
 - funkcjonujące w centrum miasta gospodarstwo rolne, w którym nadal prowadzona jest hodowla. Zdaniem mieszkańców nie można mówić o skutecznej rewitalizacji w ujęciu wieloaspektowym oraz pozytywnym oddziaływaniu proponowanych rozwiązań na kształtowanie postaw, dopóki obszar ten nie nabierze charakteru oczekiwanego przez mieszkańców. Jeden z uczestników zwrócił uwagę, iż niespójność działań z obecnym funkcjonowaniem centrum miasta stanowi istotną barierę w zaangażowaniu się mieszkańców w proces zmian.
 - możliwość przejęcia przez gminę budynków do remontu znajdujących się na obszarze zdegradowanym, w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zielonych przewidzianych do rewitalizacji w ramach kształtowania warunków do rozwoju mieszkańców gminy oraz stworzenia im atrakcyjnego miejsca do wypoczynku. Jeden z mieszkańców zasugerował możliwość przejęcia przedwojennych budynków popadających w ruinę na drodze administracyjnej, np. za zaległe podatki. Szczególną uwagę mieszkańców zwróciły budynki usytuowane w pobliżu budynku NOK i skweru na ul. Kościuszki.
4. W ramach poprawy bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji mieszkańcy zwrócili uwagę na niebezpieczny dla pieszych i pojazdów rejon przy ul. Piłsudskiego. Zaapelowano do Burmistrza o możliwość zainstalowania na tym skrzyżowaniu sygnalizatorów świetlnych. Burmistrz wyjaśnił, iż nie udało się przeprowadzić inwestycji w postaci wybudowania ronda. Za słuszne uznał rozwiązanie w postaci wprowadzenia sygnalizatorów, wskazując jednocześnie, iż opracowywane jest rozwiązanie pozwalające na stworzenie w tym rejonie ruchu jednokierunkowego. Jest to zgodne z hasłem: STREFA USPOKOJONEGO RUCHU NA TERENIE MIASTA.

W dyskusji zwrócono uwagę, iż Nasielsk jest miastem z bogatą historią i konieczne jest jej wykorzystanie w budowaniu wizji przyszłości. Burmistrz podkreślił, iż celem procesu rewitalizacji powinno stać się stworzenie warunków, w których wybitni w różnych dziedzinach mieszkańcy nie będą opuszczać miasta, ale zapuszczają w nim korzenie i pracować dla wspólnego dobra. Aby jednak chcieli pozostać, wspólny wysiłek powinien zostać podjęty jak najszybciej. Hasło dla mieszkańców Nasielska to: WYBITNI LUDZIE POWINNI ZAPUŚCIĆ

W NASIELSKU KORZENIE I PRACOWAĆ NA JEGO RZECZ – ABY TAK SIĘ STAŁO MUSZĄ MIEĆ WARUNKI, A TE ZALEŻĄ OD NAS- TERAZ.

PROJEKTY ZAPROPONOWANE DO REALIZACJI WRAZ Z WIZUALIZACJAMI

1. Kolejność zaplanowanych inwestycji – uczestników spotkania interesowało, czy kolejność prezentowanych w Programie Rewitalizacji projektów oznacza, iż będą one w takiej właśnie kolejności realizowane. Zgłoszony został postulat, aby w pierwszej kolejności podjąć działania na Rynku. Mieszkańcy zwrócili uwagę, iż działania społeczne powinny zostać wsparte działaniami infrastrukturalnymi, które stworzą mieszkańcom warunki do wypoczynku i realizacji swoich zainteresowań. Zainteresowanie wzbudził projekt pozwalający na stworzenie centrum biznesowego oraz muzeum, pozwalające na odtworzenie historycznych funkcji miasta. Działaniom powinno przyświecać hasło: NASIELKS, MASTO Z HISTORIAŁ – DAJMY MU SZANSĘ NA PRZYSZŁOŚĆ.
2. Wybiórczy charakter wizualizacje do projektów – wizualizacje dotyczą tylko wybranych elementów miasta (tereny zielone) nie uwzględniając Religów otoczenia i szerszego kontekstu. Zdaniem mieszkańców brak jest spójności nowych, planowanych inwestycji infrastrukturalnych z obecnym wyglądem miasta i jego charakterem. Nie zgłoszono zastrzeżeń co do społecznego wymiaru i znaczenia inwestycji.
3. Uzupełnienie wizualizacji – za konieczne uznano nałożenie obecnych projektów na otoczenie – za niezbędne uznano stworzenie wizualizacji otoczenia skweru przy ul. Kościuszki oraz całego Rynku. Uznano, iż tylko w takim przypadku można będzie ocenić infrastrukturalny i estetyczny wymiar proponowanych rozwiązań. Konieczne jest przy tym uwzględnienie nie tylko planowanych parkingów, ale również otaczającej tereny zielone architektury. Do dalszych uzgodnień z mieszkańcami pozostawiono również kwestię budynku Nasielskiego Ośrodka Kultury, zagospodarowania skweru przy ul. Płońskiej. Parku Jana Pawła II, skweru przy ul. Kościuszki oraz terenu obecnego Stadionu Miejskiego. Zwrócono uwagę, że
 - stworzona koncepcja NOK nie współgra z jego zabytkowym otoczeniem, a sama bryła budynku w proponowanym kształcie „przeciąża” nie tylko teren pobliskiego skweru (teren przy ul. Kościuszki), ale również całego otoczenia.

- zdaniem mieszkańców a usytuowanie amfiteatru i jego zbyt bliskie położenie w stosunku do pobliskiego cmentarza (koncepcja zagospodarowania skweru przy ul. Płońskiej)
 - koncepcja zagospodarowania Parku im. Jana Pawła II spotkała się z aprobatą mieszkańców, przy czym zwrócono uwagę na zbyt dużą wycinkę drzew oraz konieczność uwzględnienia w projekcie oddzielenia pasem zieleni skweru od otaczających go ulic. Zaproponowano wkomponowanie w projekt ciągów żywopłotów, które pozwoliłyby na wyciszenie ruchu ulicznego dla odpoczywających w Parku osób oraz zapewniłyby dodatkowe bezpieczeństwo.
 - propozycja związana z zakresem zmian proponowanych na obszarze lokalizacji obecnego Stadionu Miejskiego zdaniem mieszkańców jest zbyt bogata w stosunku do terenu jaki pozostaje do dyspozycji. Poproszono o zwrócenie uwagi na otaczające ten teren budynki i możliwość zagospodarowania dodatkowych terenów.
4. Uzupełnienie proponowanych inwestycji o dodatkowe elementy, które – zdaniem mieszkańców stanowić będą uzupełnienie przedstawionych projektów. Wśród propozycji znalazły się następujące rozwiązania:
- stworzenie marki miasta poprzez ujednoczenie kolorystyki budynków – jedna z uczestniczek spotkania zaproponowała wprowadzenie takiego ujednoczenia w aktach prawa miejscowego oraz stworzenie wizualizacji kolorystycznej dla miasta w postaci prostego programu graficznego dostępnego na stronie UM. Elementem tworzenia marki miasta byłoby również ujednoczenie szyldów i reklam stosowanych przez usługodawców. Zgłoszone zostało hasło: „MARKA MIASTA – WIZUALIZACJA KOLORYSTYCZNA JAKO ELEMENT PR MIASTA.
 - zaproszenie do współpracy architekta – jej celem było wyeliminowanie popełnionych we wcześniejszym okresie błędów w zagospodarowaniu przestrzennym oraz pozwoliłoby spojrzeć na miasto w sposób kompleksowy. Do współpracy powinni zostać włączeni mieszkańcy oraz lokalne organizacja pozarządowe. Działanie podjęte powinno zostać pod hasłem: SPÓJRZMY NA NASIELSK Z RÓŻNYCH STRON – TYLKO WTEDY MOŻLIWE JEST WYPRACOWANIE SPÓJNEJ KONCEPCJI OGRANICZENIA PROBLEMÓW I WEJŚCIA NA DROGĘ ROZWOJU.

Ponieważ rewitalizacja jest rozłożona w czasie, a data rozpoczęcia inwestycji nieznana – mieszkańcy poprosili o dokonanie bieżących napraw. Dotyczyły one przede wszystkim Parku Jana Pawła II – doraźnej poprawy jakości ścieżek i alejek w parku (przejście niemożliwe po ulewnych deszczach) oraz oczyszczenia ławek z ptasich odchodów. Burmistrz zaprosił do współpracy w procesie rewitalizacji wszystkich mieszkańców – jak podkreślił JEDNOSTKI TWORZĄ WSPÓLNĄ WIZJĘ. NIE MA ZŁYCH PROPOZYCJI, ALE SĄ PROPOZYCJE, KTÓRE NIE MOGĄ ZOSTAĆ ZREALIZOWANE.

PROBLEMY POZOSTAJĄCE POZA PROGRAMEM REWITALIZACJI.

W czasie spotkania mieszkańcy korzystając z obecności Burmistrza oraz pracowników Urzędu miasta zgłosili również szereg nurtujących ich problemów bieżących:

- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na obszarze zdegradowanym. Burmistrz zwrócił uwagę, iż inwestycja ta ma charakter priorytetowy i wyprzedzający w stosunku do wszystkich innych inwestycji na terenie centrum miasta. Jest to inwestycja na etapie uzgadniania warunków realizacji, a termin jej realizacji zależy w znacznym stopniu od możliwości uzyskania dofinansowania ze środków unijnych. Gmina planuje zamknąć inwestycję w ciągu dwóch najbliższych lat (do końca obecnej kadencji samorządu).
- Inwazja szczurów na terenie kilku ulic położonych w granicach obszaru zdegradowanego. Burmistrz zapowiedział interwencję i powtórzenie ubiegłorocznej akcji kompleksowej dezynsekcji.
- Zbyt mały zakres informacji o funkcjonowaniu miasta dla nowych mieszkańców. Nowa mieszkanka zwróciła uwagę, że na stronie internetowej Urzędu Miasta oraz portalach społecznych brakuje informacji pozwalających się na funkcjonowanie w nowym mieście. Problem rozwiązałoby wprowadzenie przewodnika teledadresowego lokalnych przedsiębiorców i usługodawców. Burmistrz zwrócił uwagę, iż Urząd Miasta wychodzi naprzeciw takim propozycjom i stara się rozbudować zakres informacji dostępnych na stronie Urzędu.
- konieczność podjęcia inwestycji drogowych – inwestycje te powinny dotyczyć remontów dróg na terenie miasta, utwardzenie dróg prowadzących do budynków na obszarach miasta dynamicznie się rozwijających się, podniesienie jakości oznakowania. Burmistrz wymienił inwestycje drogowe na terenie gminy będące w realizacji (Strzegocin, Klukowo, Kędzierzewice, Pieścirogi). Wskazał również, iż na terenie miasta priorytetem będą drogi dotąd nieutwardzone.

- Kanalizacja deszczowa. Mieszkańcy zwrócili się z prośbą o dokonanie przeglądów kanalizacji deszczowej, ze względu na częste burze oraz szybkie zanieczyszczanie się studzienek odpływowych. Burmistrz zwrócił uwagę, że działania w tym zakresie podejmowane są na bieżąco, przy czym stan kanalizacji w wielu regionach znacznie utrudnia to zadanie.
- Na terenie całej gminy jest zbyt mało ścieżek rowerowych – dzieci i osoby dorosłe jeżdżą na rowerach, niestety w Nasielsku jest to dość niebezpieczne ze względu na brak ścieżek rowerowych. Burmistrz wyjaśnił, iż ścieżki planowane są przy inwestycjach, ale problem ten jest postrzegany znacznie szerzej. Niestety w Nasielsku możliwości budowy takich ścieżek są bardzo ograniczone – głównie z uwagi na restrykcje prawne związane z lokalizacją takich ścieżek w stosunku do jezdni. Ze względu na przepisy prawa wodnego nie jest możliwe wybudowanie ścieżek również w ciągu nasielskich rzek. Odpowiadając na pytanie mieszkańca, Burmistrz potwierdził, iż trwają rozmowy w sprawie nieodpłatnego przejęcia przez Gminę terenów prowadzących w ciągu torów kolejki wąskotorowej i poprowadzenie jej śladem ścieżki rowerowej – w pierwszej kolejności od ulicy Piłsudskiego do stacji PKP, docelowo aż do Pułtuska. Problemem są kwestie własnościowe oraz tereny wyłączone należące do PKP.
- Zbyt mało chodników na terenie miasta lub też bardzo zły ich stan – problem ten zgłosiła opiekunka osoby niepełnosprawnej, która ma problemy z dojściem z wózkiem z posesji na zajęcia prowadzone w centrum miasta. Burmistrz stwierdził, iż problem z chodnikami jest mu znany i sieć chodników jest sukcesywnie poprawiana. W wielu przypadkach jest to inwestycja łączona z modernizacją drogi. Wskazał również, iż problem chodników dotyczy nie tylko obszaru zdegradowanego, ale również całego miasta.

OPINIA INTERSARIUSZA

Ważnym elementem spotkania była opinia interesariusza Gminnego Programu Rewitalizacji – Proboszcza parafii pw. św. Wojciecha. Zwrócił on uwagę na następujące zagadnienia:

- Konieczność potraktowania budowy wodociągu i kanalizacji jako zadań priorytetowych gminy, a dopiero w następnej kolejności skupienie się na wizji przyszłości miasta. Tym samym gmina Nasielsk powinna działać zgodnie z hasłem: INFRASTRUKTURA

TECHNICZNA JAKO PODSTAWA JAKOŚCI ŻYCIA I DALSZEGO ROZWOJU TERENU MIASTA

- Brak stabilności inwestycji na terenie Nasielska – częste zmiany na stanowisku Burmistrza miasta powodują, iż zmienia się koncepcja zagospodarowania miasta i jego wizja zgłaszana przez lokalny samorząd. Budzi to obawy mieszkańców, czy wypracowana obecnie wizja znajdzie uzasadnienie w przypadku kolejnej zmiany Burmistrza. Problemem miasta jest brak spójności polityki lokalnej i podejmowanie działań w perspektywie kadencyjnej.
- Współpraca wspólnoty kościelnej z gminą możliwa była dzięki ofiarowaniu terenu kościelnego na rzecz społeczności lokalnej. Uporządkowany teren przy parafii służy jako teren zielony dla wypoczynku mieszkańców – istnieje możliwość stworzenia miejsca dla różnych grup mieszkańców i kształtowania ich postaw – w porozumieniu i w zgodzie ze wspólnotą kościelną.
- Obawa społeczności lokalnej przed niepotrzebnymi inwestycjami, które generują koszty. Proboszcz zwrócił uwagę, iż przedstawiona wizja zmian oraz działania prezentowane przez Burmistrza wyglądają interesująco, ale wiąże się z koniecznością zdobycia przez Gminę dodatkowych środków. Oznacza to konieczność zadłużenia się, która w perspektywie długoletniej może w znaczący sposób utrudniać dalszy rozwój miasta. Proboszcz stwierdził, iż dla miasta najlepsze będzie działanie w oparciu o zasadę PATRZMY REALNIE I RÓBMY ZA SWOJE.

WNIOSKI.

1. Ważnym elementem działań podejmowanych w ramach rewitalizacji jest współpraca samorządu z różnymi grupami społecznymi. Działaniom rewitalizacji w Nasielsku przyświecać powinno hasło: „RUSZMY RAZEM NASIELSK”
2. Dokonana ocena przedstawionych koncepcji zagospodarowania miasta wymaga dalszego dopracowania zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców. Hasłem do dalszych działań w tym zakresie jest: „Z LUDŹMI TRZEBA ROZMAWIAĆ”
3. Skala potrzeb mieszkańców przerasta możliwości finansowe gminy. Oczekiwania mieszkańców w zakresie poprawy jakości życia i rozwiązania ich problemów bardzo często kolidują ze sobą. Nie jest możliwe zatem dokonanie hierarchizacji potrzeb i zgłaszanych problemów.